

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 09.07.1969, sp. zn. 10 Tz 36/69, ECLI:CZ:NS:1969:10.TZ.36.1969.1

Číslo: 38/1969

Právní věta: Pro použití článku 9. písm c) amnestie presidenta republiky z 9. května 1968 je rozhodná i u mladistvých základní trestní sazba, stanovená ve zvláštní části trestního zákona, nikoliv sazba snižena podle § 79 odst. 1 tr. zák. na polovinu.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 09.07.1969

Spisová značka: 10 Tz 36/69

Číslo rozhodnutí: 38

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Amnestie

Předpisy: 140/1961 Sb. § 78
§ 79

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 38/1969 sb. rozh.

Pro použití článku 9. písm c) amnestie presidenta republiky z 9. května 1968 je rozhodná i u mladistvých základní trestní sazba, stanovená ve zvláštní části trestního zákona, nikoliv sazba snižena podle § 79 odst. 1 tr. zák. na polovinu.

(Rozsudek Nejvyššího soudu z 9. července 1969, [10 Tz 36/69](#).)

Nejvyšší soud zrušil pro porušení zákona v neprospěch mladistvého obviněného rozsudek okresního soudu v Trebišově ze 6. srpna 1968 sp. zn. 1 T 165/68 mj. ve výroku o trestu zákazu činnosti a vrátil věc uvedenému okresnímu soudu k rozhodnutí o použití článku VI. amnestie presidenta republiky z 9. května 1968.

Z odůvodnění:

Rozsudkem okresního soudu v Trebišově ze 6. srpna 1968 sp. zn. 1 T 165/68 byl mladistvý uznán vinným trestnými činy a to ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1 tr. zák. a neposkutnutí pomoci podle § 208 tr. zák. Trestné činy podle zjištění uvedeného v rozsudku okresního soudu spočívaly v tom, že mladistvý obviněný 9. září 1967 ve večerních hodinách řídil motocykl, v zatáčce nezvládl

řízení a havaroval. Tandemista utrpěl zhmoždění mozku a v důsledku toto byl práce neschopným až do 25. ledna 1968. Mladistvý obviněný po nehodě z místa činu ujel, aniž by poskytl nebo zajistil zraněnému tandemistovi potřebnou pomoc.

Za to byl mladistvému podle § 208 tr. zák. za použití § 35 odst. 1 § 70 odst. 1 tr. zák. uložen úhrnný trest odnětí svobody na dobu osmi měsíců. Výkon tohoto trestu byl mladistvému podmíněčně odložen na zkušební dobu dvou roků. Mladistvému byl uložen trest zákazu činnosti podle § 49 odst. 1 tr. zák. na dobu jednoho roku spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu.

Proti rozsudku okresního soudu podal generální prokurátor stížnost pro porušení zákona a poukazoval na porušení zákona, ke kterému došlo v neprospěch mladistvého obviněného. Generální prokurátor vyslovil názor, že trestní stíhání mladistvého pro trestný čin ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1 tr. zák. byl porušen zákon v ustanovení článku 9 písm. c) rozhodnutí presidenta republiky o amnestii, protože pro tento trestný čin vzhledem ke sníženým trestním sazbám u mladistvých pachatelů podle § 79 odst. 1 tr. zák. mělo být podle tohoto článku trestní stíhání zastaveno. Dále namítal porušení zákona v ustanovení § 49 odst. 1 tr. zák., podle kterého soud uložil mladistvému pachateli trest zákazu řízení motorových vozidel, ač ustanovení § 78 tr. zák. uložení takového trestu nedovoluje. Generální prokurátor navrhl zrušení napadeného rozsudku.

Nejvyšší soud přezkoumal správnost napadeného rozsudku, jakož i řízení mu předcházející a zjistil, že zákon byl porušen, ovšem v jiném rozsahu než uplatňoval generální prokurátor v podané stížnosti pro porušení zákona.

Okresní soud správně zjistil skutkový děj a správně jej po právní stránce posoudil jako dva trestné činy, neboť byly spáchané v jednočinném souběhu. Nesprávně však uložil mladistvému pachateli trest zákazu činnosti, neboť ustanovení § 78 tr. zák. uložení takového trestu nedovoluje. Podle tohoto zákonného ustanovení může soud mladistvému uložit pouze tresty odnětí svobody a propadnutí věci, a je-li výdělečně činný, také nápravné opatření nebo peněžitý trest. Výpočet trestů, které lze dle § 78 tr. zák. mladistvému pachateli uložit, je taxativní, jiný trest mladistvému uložit nelze. Tím porušil okresní soud v Prešově zákon v ustanovení § 49 odst. 1 tr. zák. ve vztahu k ustanovení § 78 tr. zák.

Nesprávné je však stanovisko generálního prokurátora, které uplatnil v podané stížnosti pro porušení zákona, podle kterého měl okresní soud trestní stíhání mladistvého pro trestný čin podle § 224 odst. 1 tr. zák. podle článku 9 písm. c) rozhodnutí presidenta republiky z 9. 5. 1968 o amnestii zastavit. Článek 9 písm. c) cit. amnestie nařizuje, aby nebylo zahájeno a bylo-li zahájeno, aby bylo zastaveno trestní stíhání pro trestné činy spáchané přede dnem vyhlášení rozhodnutí o amnestii, uvedené v článku 4, není-li na ně v zákoně stanoven trest odnětí svobody převyšující jeden rok. Více tento článek amnestie presidenta republiky z 9. 5. 1968 neobsahuje, zejména pak nestanoví, že u mladistvých pachatelů trestných činů je třeba vycházet z trestných sazeb snížených podle § 79 odst. 1 tr. zák. Generální prokurátor své stanovisko blíže nezdůvodnil. Poukázal na modifikující ustanovení § 79 odst. 1 tr. zák., podle kterého lze mladistvým pachatelům ukládat trest odnětí svobody jen podle snížených trestních sazeb.

Ustanovení § 79 odst. 1 tr. zák. lze použít jedině tehdy, když se mladistvému ukládá trest odnětí svobody a nikoliv při rozhodování o použití článku 9 písm. c) amnestie, pro jehož použití je rozhodující základní trestní sazba stanovená za jednotlivé trestné činy uvedené ve zvláštní části trestního zákona, nesnížená podle ustanovení § 79 odst. 1 tr. zák.

Ustanovení § 79 odst. 1 tr. zák. o snížení trestních sazeb u mladistvých je pod společným nadpisem hlavy sedmé trestního zákona „Ukládání trestu“. Z toho plyne, že ustanovení o snížení trestních sazeb u mladistvých se použije jen při ukládání trestu odnětí svobody. V jiných případech, nejde-li o ukládání trestu, nelze ustanovení § 79 odst. 1 tr. zák. použít. Platí potom základní trestní sazba

uvedená ve zvláštní části trestního zákona. Protože při použití amnestie se trest neukládá, nelze použít ustanovení § 79 odst. 1 tr. zák., který je v obecné části trestního zákona, a je třeba vyjít jen z trestních sazeb uvedených ve zvláštní části trestního zákona.

Pokud amnestie presidenta republiky chce, aby se přihlédlo k okolnosti, že jde o mladistvého pachatele, pak to výslovně uvádí. Je tomu tak např. v článku 4 cit. amnestie. Neporušil proto okresní soud v Trebišově zákon v článku 9 písm. c) rozhodnutí presidenta republiky o amnestii z 9. 5. 1968, když trestní řízení pro trestný čin podle § 224 odst. 1 tr. zák. nezastavil. Z tohoto důvodu pak stížnosti pro porušení zákona v tomto vytýkaném směru nebylo vyhověno.